

DÜŞÜNCE NOTU

Konusu: Senaryo Temelli Eğitim (STE) ve Öğrenci Merkezli Eğitim (ÖME)

a. TESBİTLER

- (1) Her konuda yaratıcı, tüm eğitsel hedefleri aynı derecede kavrayıcı, gerçek yaşamla sıkı bağlantılı birer senaryo hazırlayabilmekte güçlükler olabiliyor.
- (2) Öğretmen Merkezli Eğitim yönteminden Öğrenci Merkezli Eğitime geçişte, alışkanlıkların terkedilmesi güç oluyor.
- (3) Öğretilmeye alışmış öğrenciler zaman zaman eski yöntemi özleyiyorlar.
- (4) STE ve ÖME konusu tam benimsenmemişse, öğrenciye benimsetmek güç oluyor. Bu durumda telaşa düşen öğrenci en yakın çareyi öğretmenine ve dolayısıyla sisteme güvensizlik göstermekte buluyor. İşte tam bu durumda öğretmen duruma hakim olup, bu sistemin *idarenin bir isteği* olduğunu değil *doğrusunun bu olduğunu* belirt(e)mez ise güven krizi doğuyor.

b. BAZI İPUÇLARI

- (1) Burada belirtilen sorunlar TAMAMEN ortadan kalkana, tüm öğretmen ve öğrencilerdeki tereddütler TAMAMEN giderilene kadar, idareci ve öğretmenlerimizin daha önemli ikinci bir işleri olmamalıdır. Akıllardaki tüm kuşklar giderilene kadar birlikte çalışmalı, sorunlara ortak akıl yoluyla çözümler geliştirmeliyiz. Yapılmaması gereken tek şey, sistemin sulandırılması, “*uygulanıyormuş gibi*” uygulanmasıdır.
- (2) ÖME, en kolay uygulanabilecek olan parçadır. STE ise biraz daha yaratıcılık ister ve ÖME’in üzerine daha kolay inşa olunabilir. Buna göre, ÖSS ve ÖYS’ye hazırlanma nedeniyle bir sınav stresi içinde bulunan Lise 2 sınıflarında tüm derslerde ÖME uygulanır, STE ise sadece daha kolay uygulanabilecek olan derslerde uygulanır.
- (3) En Basit ÖME Şekli!
  - Öğrenciler üçer kişilik Proje Gruplarına ayrılır.
  - Öğrencilere, sükunet içinde ve dikkatleri iyice toplanarak, ÖME ve STE iyice anlatılır, ÖME’nin öğretmen merkezli sisteme göre avantajları vurgulanır. Ayrıca, bu sistemin gerçek öğrenmeyi sağladığı için her türlü sınavda daha yüksek başarı sağlayacağı anlatılır. Yalnız anlatılmaz, ikna edilirler. İkna edilene kadar ne kadar uğraşmak gerekirse o kadar uğraşılmalıdır. Bunun için de öğretmenin güven vermesi ÇOK ÖNEMLİDİR. Kendisi tam ikna olmamış bir öğretmen, öğrencilere güven veremeyecektir.
  - Öğretmen Merkezli eski sistemimizde öğretmen tarafından anlatılan konuların başlıkları öğrencilere yazdırılır ya da fotokopiyle dağıtılır.
  - Bu başlıkların her birinin öğrenci grupları tarafından öğrenilmesinin istendiği ve çocukların bunu yapabilecekleri belirtilir. (öğrenciler, geçmiş alışkanlıkları nedeniyle bunu yapamayacaklarını söyleyebilirler. Öğretmen bu durumda öz-güven duygularını sağlamalıdır)
  - Öğretmen, istediği bu öğrenme işi için mümkün olduğunca zengin bir kaynak listesi sunmalıdır. Kaynak yalnız kitap değildir. Şunların hepsi kaynaktır:
    - * Türkçe ders kitap(lar)ı (asıl veya yardımcı kitap olarak)
    - * İngilizce ders kitap(lar)ı (asıl veya yardımcı kitap olarak)
    - * TÜBİTAK yayın dizisi ve Bilim ve Teknik dergileri
    - * ÖİL kitaplığında bulunan ve çocukların meraklarını harekete geçirebilecek olan

yayınlar (**Sayıslık, 21.yy'ın Süper Okulu** gibi)

- * Çevirisi yapılmış ilginç kitaplar (**Nasıl Çözmeli?** gibi)
  - * Popüler Matematik Yazıları (Prof. Ali Nesin)
  - * İnternet WEB adresleri (Bilgisayar bölümünden talepte bulunulmalı)
  - * Bilgisayar yazılımları (mevcut yazılımların bir listesi mevcut olup, ayrıca da nasıl kullanılabilceği konusunda Bilgisayar bölümünden yardım istenebilir)
  - * *Ortak Akıl* (öğrenciler bu kavramı öğrenmeli, iki kişinin ortak aklının bir kişinin aklından daha iyi olduğunu anlamalı ve bunu bir kaynak olarak kullanmayı adet haline getirmelidirler. Bunun için en iyi yol, sık sık beyin fırtınaları yapmaktır. Özellikle senaryo konularının bulunmasında ya da zenginleştirilmesinde bu usulden yararlanılmalıdır)
  - * Gözlem (gerçek bir olayın incelenmesi)
  - * Güncel bir olay (özellikle sosyal konular için)
  - * Video filmi (ÖİL video arşivi)
  - * ÖİL ders araç-gereçleri (pafta, harita, resimvs)
  - * National Geographic Magazines ve ekleri (resim ve haritalar)
  - * Öğrencilerin ev kitaplıklarında bulunabilecek kaynaklar (bunları araştırıp getirmeleri ve çoğaltılarak diğer öğrencilerin yararlanmaları sağlanabilir)
  - * ÖİL Kütüphanesinde bulunan kaynaklar (her öğretmen kütüphaneyi inceleyerek, kendi alanında yararlanılabilecek kaynakların bir listesini çıkarıp el altında bulundurmalıdır)
  - * İl kütüphanesinde bulunan kaynaklar (her öğretmen il kütüphanesini inceleyerek, kendi alanında yararlanılabilecek kaynakların bir listesini çıkarıp el altında bulundurmalıdır)
  - * Üniversite kütüphanelerinde bulunan kaynaklar (her öğretmenüniversite kütüphanelerini inceleyerek, kendi alanında yararlanılabilecek kaynakların bir listesini çıkarıp el altında bulundurmalıdır)
  - * Öğretmenin hazırlayıp dağıtabileceği notlar
  - * Konu ile ilgili kişi(ler) ile görüşme, kurum(lar)ı ziyaret (özellikle sosyal konularda)
  - * Öğretmen ve öğrencilerin beyin fırtınası yoluyla bu listeye ekleyebilecekleri diğer kaynaklar
- Öğrencilerden bir dizi istekle birlikte, başlangıçta verdiğiniz eğitsel hedef(ler)i ÖĞRENMELERİNİ ve güçlkle karşılaştıkları yerde (kendi aralarında bütün yolları denedikten sonra) öğretmenden yardım isteyebileceklerini, öğretmenin KATALİTİK (küçük yol açıcı yardımlar) yardımlar yapabileceğini, ana amacın KENDİ KENDİNE ÖĞRENME ALIŞKANLIĞI KAZANDIRMAK olduğunu belirtiniz. Bir dizi istek şunlar olabilir:
- * Ek kaynaklar araştırıp belirleyiniz,
  - * Öğrenilmesi istenilen eğitsel hedeflerin yaşamdaki karşılıklarını bulunuz,
  - * Tam anlaşılmayan, müphem gelen, evvelki bilgilerinizle bağlayamadığımız ve dolayısıyla havadakalarak bellemek zorunda kaldığımız konular hakkında

açıklamalar yazın (sorununuzu öyle bir şekilde yazın ki sorun tam açıklıkla ortaya konulmuş olsun, çözülmeye hazır hale gelmiş olsun)

- * Eğitsel hedeflerin, diğer proje gruplarınca iyi anlaşılıp anlaşılmadığını anlayabilmeniz için sorular düzenleyin. En az soruyla en çok nasıl test edersiniz?
- Bu şekilde çalışmaya başlayan proje gruplarının bir bölümü çalışmaya başlayacak, bir bölümü ise ne yapılacağını, nasıl ilerleneceğini bilemeyerek sıkıntılı tavır takınacaklardır. Bu ikinci gruplara daha yakın ilgi göstererek, öğrenme yolunda yürümeye ve sonra da koşturmayla başlamalarını sağlayınız.
- Grupları tek tek gezerek şunları yapınız:
  - (i) Yardımcı olunuz. Ama bu, onların varmaları gereken sonuçları söyleyerek defterlerine yazdırmak biçiminde olmamalıdır. Onların BÜTÜNÜ KAVRAMALARINI sağlayınız. Bu zor olabilir, ama bu yapılırsa işiniz çok kolaylaşacaktır. Ayrıca, ÖME ve STE yöntemlerini TAM anlamalarını sağlayınız.
  - (ii) Mini sınavlar yapınız. Bu, küçük sorular sorarak, kanaat edinimine yol açacak gözlemler yaparak, yazılı sınav yaparak, sözlü sınav yaparak, ev sınavı vererek, ev ödevleri vererek vb yollarla olabilir. Bu sınavların hepsi ONUR SİSTEMİ'ne göredir ve hangi sınav sisteminin ne zaman kullanılacağı konusunda, dağıtılmış bulunan çizelgede yeterli yol gösterici bilgi vardır. Ama nihai karar sizindir.
  - (iii) Ama en önemlisi, “*siz öğrenebilirsiniz*” güvenini yaratmaktır.
- Tüm grupların ortak olarak yanlış anladıkları bir konuyu düzeltmek için geleneksel takrir metodunu kullanınız.
- Her öğrencinin ilgi alanına, öğrenme profiline, zekasının gelişkin olduğu alana göre ayrı ayrı değerlendirilmesi gerektiğini lütfen unutmayınız.
- «OKUL, HER ÖĞRENCİSİNE MAKUL BİR BAŞARI KAZANMA ŞANSI SAĞLAYAN YER OLMALIDIR» özdeyişini lütfen hatırlayınız.

En geç 1 ay içinde öğrencilerinizin birer “ÖĞRENME BAĞIMLISI” olacağına kuşku duymayınız!